

СОВЕТ  
СТАРОДРОЖЖАНОВСКОГО  
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ  
ДРОЖЖАНОВСКОГО  
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА  
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ЧҮПРӘЛЕ  
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ  
ИСКЕ ЧҮПРӘЛЕ  
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ  
СОВЕТЫ

**РЕШЕНИЕ**

**КАРАР**

Иске Чүпрәле авылы

12 февраль 2019 ел

№ 53/2

Законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий норматив актларына мониторинг үткәру хакындагы Нигезләмәне раслау турында

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (игълан ителгән) муниципаль хокукий норматив актларга мониторинг үткәру буенча эшчәнлеген камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге Советы КАРАР бирә:

1. Күшымтада бирелгән Законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий норматив актларына мониторинг үткәру хакындагы Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына:

узләренең нормалар билгеләү эшчәнлегендә әлеге каарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянырга;

курсәтелгән Нигезләмәне үтәү буенча жаваплы затлар билгеләп куярга;

жаваплы затлар булып билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифаи инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертәргә.

3. Элеге каарны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге Уставы билгеләгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле

авыл жирлегенең Интернет мәгълүмати-телекоммуникацияләр чөлтәрендәге рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырылғаннан соң ун көн үткәч үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге башлыгы:



Р.Д.Низамов

Татарстан Республикасы  
Чүпрэле муниципаль  
районы Иске Чүпрэле  
авыл жирлеге  
Советының  
12.02.2019 ел № 53/2  
каары белән расланган

**Законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрэле  
муниципаль районы Иске Чүпрэле авыл жирлеге жирле үзидарә  
органныарының муниципаль хокукий норматив актларына мониторинг  
үткәрү хакындагы Нигезләмә**

### **I. Гомуми нигезләмәләр**

1. Законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Иске Чүпрэле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий норматив актларына мониторинг (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларның кабул ителешен (игълан ителешен), үзгәртелешен яки көчен югалткан (кире кагылган) дип саналышын тәэммин итү өчен жирле үзидарә органнарының үз вәкаләтләре чикләрендә мәгълүматлар жыю, аларны гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген күздә тота.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Мониторинг үткәргәндә жирле үзидарә органнары Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Советы аппаратының юридик бүлгеге һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлек итәләр.

4. Мониторинг үткәрү өчен жирле үзидарә органнарында жаваплы затлар билгеләнеп қуела.

5. Мониторинг үткәрунең максатлары булып:

федераль законнарга һәм республика законнарына туры китеүрү максатында муниципаль актларның кабул ителүе, үзгәртелүе яки көчен югалткан дип саналуы кирәклеген ачыклау;

муниципаль актлардагы коллизияләрне, каршылыкларны, төшереп калдыруларны, хокукий җайга салудагы кабатлауларны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэммин итү;

муниципаль актлардагы коррупциоген факторларны ачыклау;

кирәгә калмаган (актуальлелеген югалткан) яки практикада кулланылмаучы муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук кулланылышының эффектлылыгын күтәрү; муниципаль актларны

реализацияләүнен эффектлылыгын киметүче факторларны ачыклау;

жирле үзидарәнен тиешле бүлекчәләре тарафыннан муниципаль актларның үтәлешенә контрольне гамәлгә ашыруга булышлык иту;

нормалар билгеләү эшчәнлеген камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү тора.

#### 6. Мониторинг үз эченә:

федераль конституцион законнардагы, федераль законнардагы, Россия Федерациясенең башка закон чыгару актларындагы;

Россия Федерациясе Президенты указларындагы, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларындагы, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актларындагы, федераль дәрәҗәдәге башка норматив хокукий актлардагы;

Татарстан Республикасының законнарындагы һәм башка норматив хокукий актларындагы;

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге Уставы, муниципаль актлардагы үзгәрешләрне жыюны, аларны гому миләштерүне, анализлауны һәм бәяләүне ала.

#### 7. Мониторинг алып баруга нигез булып:

федераль һәм республика закон чыгару актларына үзгәрешләр кертелү;

муниципаль актларның хокукий жайга салуның аерым сферасында кулланылышын анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларның житешсезлеге яки аларны камилләштерү кирәклеге хакында массакүләм мәгълүмат чарапары мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы хакында гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән, ижтимагый оешмаларның, фән, хокук яклау оешмаларының һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимиите органнарның, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгате, шул исәптән түбәндәгеләрне үз эченә алган мөрәжәгатыләр тора:

Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлар регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы юстиция министрлыгы үткәргән хокукий экспертиза бәяләмәләрен;

муниципаль актларга аны үткәрергә вәкаләтле булган затлар билгеләнгән тәртиптә үткәргән коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләрен;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләр, семинарлар, халык тыңлаулары, җәмәгать тикшерүләре һәм башка чарапарның йомгаклау документларын.

## II. Мониторингны үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары үз компетенцияләренә кагылган мәсьәләләр буенча мониторингны әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән жапаплы затлар белән хезмәттәшлектә үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатында эшче тәркемнәр төзелергә, кинәшмәләр,

консультацияләр үткәрелергә, кирәклө мәгълүмат сорап алынырга, Татарстан Республикасының, Россия Федерациясе субъектларының башка муниципаль берәмлекләре тәҗрибәсе бйрәнелергә, эшчәнлекнең башка формалары файдаланылырга мөмкин.

#### 9. Мониторинг:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актларны;

федераль, республика, муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларны дәгъвалау хакындагы эшләр буенча суд актларын (суд практикасын);  
прокурор күзәтчелеге актларын анализлау рәвешендә гамәлгә ашырыла.

10. Мониторинг үткәрү, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, һәм шулай ук, мониторинг йомгаклары буенча башкарылган норма чыгару эшләре нәтижәләрен беркетеп кую максатында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы кабул иткән жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлары реестрын төзу һәм алыш бару тәртибе хакындагы каарына туры китереп алыш барылучы муниципаль норматив хокукий актлары реестры файдаланыла.

11. Мониторинг үткәрү процессын гамәлгә ашыруны оптимальләштерү өчен:

«Гарант» яки «КонсультантПлюс» мәгълүмати системаларында контролъгә куелган закон чыгару һәм башка норматив хокукий актларга үзгәреш кертелү турында мәгълүмат булуны;

«Гарант» яки «КонсультантПлюс» мәгълүмати системаларында хокукий жайга салуның тиешле сфераларындағы яңалыклар хакында мәгълүмат булуны;

“Кодекс” мәгълүмати компаниясенең “Региональ закон чыгару эшчәнлеге аналитикасы” автоматлаштырылган мәгълүмати системасында муниципаль актларда законнарга туры килмәүчелекне ачыklаган мәгълүмат булуны тәэмин итүче мәгълүмати системаларының автоматлаштырылган сервислары (аларның операторлары белән контрактлар, килешүләр төзу белән бәйле мөмкинлекләр булганда) файдаланыла.

Мониторинг үткәрү процессын гамәлгә ашыруны оптимальләштерү максатында башка мәгълүмати системалар сервислары файдаланылырга мөмкин.

12. Муниципаль хокукий актларның кабул ителешен (игълан ителешен), үзгәртелешен яки көчен югалткан (кире кагылган) дип саналышын тәэмин итү өчен мониторинг үткәргәндә әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларның кулланылыш практикасы түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларының, ирегенең һәм законлы мәнфәгатьләренең үтәлеше;

муниципаль актлар кабул ителүенең (игълан ителүенең) кирәклеген билгеләүче зуррак юридик көчкә ия булган норматив хокукий актларның булуы;

жирле үзидарә органның муниципаль актлар игълан иткәндә үз компетенциясе чикләрен үтәүе;

муниципаль актларда коррупциоген факторларның булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий җайга салуның тулылыгы;  
хокукий нормалардагы коллизия;  
юридик-техник характердагы хаталар булуы;  
муниципаль актны кулланганда аның нигезләмәләренең мәгънәсе бозылу;  
муниципаль хокукий актны кулланганда законсыз яки нигезсез каарлар,  
гамәлләр (бер нәрсә дә эшләмәүлек);  
норматив хокукий актларны куллану тәжрибәсе булу;  
норматив хокукий актларны куллануда бертөрле тәжрибә булмау;  
муниципаль актка аңлатма бирү мәсьәләләре буенча гаризалар булуы  
(саны) һәм аларның эчтәлеге;

гариза бирүчеләрнең муниципаль акт тарафыннан җайга салынучы  
мөнәсәбәтләргә бәйле таләпләренең кәнагәтъләндерелүе (кире кагылуы)  
турында законлы көченә кергән суд каарларының булуы (саны);

13. Мониторинг йомгаклары буенча федераль законнарда һәм республика  
законнарында муниципаль актларның үзгәртелүен таләп иткән үзгәрешләр  
ачыкланганда, жирле үзидарә органнары:

муниципаль актка үзгәрешләр керту туринда, муниципаль актны үз көчен  
югалткан дип санау туринда, яна муниципаль акт кабул итү туринда тиешле  
муниципаль акт проектлары төзиләр;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актларга туры  
китеругә юнәлтелгән башка чаралар күрәләр.

14. Федераль һәм республика закон чыгару актларына муниципаль  
актларның үзгәртелүен таләп иткән үзгәрешләр кертелгәндә мониторинг  
федераль яки республика актлары игълан ителгән моменттан соң 30 көн эчендә  
үткәрелә.

Мониторинг үткәругә нигез булып гражданнарның, юридик затларның,  
шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимије органнарының, муниципаль  
берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре,  
шулай ук «Россия Федерациясе прокуратурасы туринда» гы Федераль закон  
билгеләгән срокларда каралырга тиешле прокурор күзәтчелеге актларыннан  
гайре башка прокуратура мәгълүматы торганда мониторинг алар кергән көннән  
соң 30 көн эчендә үткәрелә. Курсәтелгән очракларда мониторинг үткәрунен  
йомгаклары хакында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика закон чыгару актларына үз көченә ерак  
перспективада керүче үзгәрешләр ачыкланганда, жирле үзидарә органнарының  
норма билгеләү эшчәнлеге планнарына тиешле корректировка ясау туринда  
тәкъдимнәр кертелә.

### **III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру**

15. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт проектын төзү һәм аны  
кабул итү тиешле федераль һәм (яки) республика закон чыгару актларына  
үзгәреш кертелгән моменттан әлеге Нигезләмәнең 14 пункты өченче абзацында  
курсәтелгән очрактан гайре ике айдан соң булмаган срокта башкарыла.

16. Мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар мониторинг нәтижәләре

турында жирле үзидарә органнары житәкчеләре каршында ай саен, хисап аеннан соң килгән айның 5 чисlosыннан соңга калмый, хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турындагы хисап (мәгълүматлар) үз эченә түбәндәгеләрне көртәргә тиеш:

- мониторинг үткәру объекты турында мәгълүмат;
- мониторинг үткәруне башкаручылар турында мәгълүмат;
- мониторинг үткәру периоды турында мәгълүмат;
- мониторинг үткәругә нигез булган хокукий җайга салу предметына кыскача характеристика.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турындагы хисап (мәгълүматлар) үз эченә түбәндәгеләрне көртәргә мөмкин:

- хокукий җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;
- муниципаль актка үзгәрешләр көртү һәм (яки) яңа муниципаль акт кабул итү, муниципаль актны кире кагу кирәклеге турында рекомендацияләр;
- мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән, хокукий мөнәсәбәтләрнең тиешле сферасында хокукий җайга салуны камилләштерүгә юнәлтелгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар законнар билгеләгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлар регистрына көртү өчен жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга көртү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган һәм аңа көртөлмәгән муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләреннән чыгып, норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

#### **IV. Жаваплылык**

19. Мониторинг үткәру һәм хокукий юнәлештәге эшчәнлек өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук жирле үзидарә органнары карамагында булган тиешле хокукий җайга салу сферасыннадагы муниципаль актларны федераль законнарга һәм республика законнарына үз вакытында туры китеりү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплылыкта булалар.

20. Мониторинг нәтижәләре буенча кылышын, негатив нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зарар китергән гамәлләр (бер нәрсә дә эшләмәүлек) өчен закон нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жавап тоталар.